

גליון

משמיע ישועה

ציצים ופרחים
על פרשת השבוע וענינא דיומא
שנאמרו בשיעורי השבוע של
מורינו הגה"צ
אבד"ק ברכת מנחם שליט"א

פרשת שמות

יו"ל ע"י שומעי לקחו
שנת תש"פ לפ"ק - גליון י"ב

א. בחומר ובלבנים.....ג

סלח נא על קל וחומר / וימררו את חייהם בחומר
ובלבנים / לשמור מנהג זידיטשוב

ב. ויצא משה אל אחיו.....ז

נסתמו עיניהם וליבם של ישראל / נתן עינו ולבו להיות
מיצר בצרתן / ותתצב אחותו מרחוק / אשרי משכיל אל
דל

ג. בלבת אש בתוך הסנה.....יא

הסנה בוער באש / כולנו מסובין / חבלי משיח

להשיג הגליונות

בבארא פארק: בויליאמסבורג:

ביהמ"ד ברכת מנחם ביהמ"ד ברכת מנחם
491 Flushing Ave. 4424 16th Ave.

בירושלים: ביהמ"ד אברכים

ביהמ"ד ברכת מנחם ברכת מנחם
רח' זית רענן 1 1600 55th St.

להערות והארות ולקבל הגליון בדוא"ל
mashmiayeshuah@gmail.com

א. בחומר ובלבנים

סלח נא על קל וחומר

בספר **מסילות גד להרה"ח** מחנך נפלא רבי גד'ל אייזנער זצ"ל משגיח ישיבת שפת אמת, כתוב לאמר:

יש ואדם אינו נזהר במצוות חמורות, וכשבאה לידו מצוה קלה או מנהג נושא קל וחומר בעצמו: "אם במצוות חמורות ממילא אני זהיר, במצוה קלה לא כ"ש?".

ובאמת על האדם להיות זהיר במצוות קלות, ולומר קל וחומר להיפוך: "אם בקלות אני זהיר, בחמורות לא כל שכן".

וכדוגמה לכך סיפר:

באו פעם אל גביר קמצן לבקש ממנו נדבה הגונה עבור אחד מעניי העיר, הלה השתמט: איני יכול, יש לי אח עני מרוד הזקוק לתמיכה, שאלוהו: ולאחיך הנך נותן? השיב: לא, אך יש לי ק"ו "אם לאחי אינני נותן עאכו"כ שלא אתן לאחר.

במקום שיתן לאחר ויאמר: אם לאחר נתתי לאחי לא כ"ש.

והוסיף שבזאת יש לפרש בדרך צחות את הבקשה בזמר "המבדיל" שמזמרים במוצאי שבת "סלח נא על קל וחומר" שמבקשים שהשי"ת יסלח על שעשו הקל וחומר בהיפוך מן הראוי, כי צריך לשאת את הק"ו הנכון: אקפיד על המנהג, ואז יהיה לי מכך קל וחומר להקפיד על ההלכה.

וימררו את חייהם בחומר ובלבנים

וחשבתי להסמין לזה מה דאיתא בזוהר הקדוש על הפסוק וימררו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים, בחומר דא קל וחומר, וצריך ביאור.

משמיע ישועה

אמנם ידוע דבני ישראל הקפידו במצרים על שם לשון ומלבוש שלא יתערבו בגויים, אף שבעבירות חמורות לא נזהרו כ"כ, וכמו שטען עוזא שרו של הים: הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה, אעפ"כ לא חשבו בנפשם שאם ממילא משתחיים לע"ז א"כ למה להם להקפיד בקלות, ומהו הנפק"מ אם משתחיים לצלם בשם יהודי או בשם מצרי.

אבל בני ישראל לא עשו ק"ו מופרך, רק הקפידו על מצוות קלות ומנהגים, והיינו דאהני להו שבזכות שמירת מצוות קלות ומנהגים אלו, נגאלו ויצאו ממצרים.

הרי שבני ישראל במצרים עשו "קל וחומר" הנכון, וזה מה שרמז הזוהר בפסוק וימררו את חייהם בחומר דא קל וחומר, שאע"ג שמררו חייהם בגשמיות וברוחניות, אעפ"כ נהגו כראוי, ונזהרו במצוה קלה, ולמדו הק"ו כדבעי.

לשמור מנהג זידיטשוב

על גודל התועלת לשמור מנהגי ישראל אף למי שרח"ל אינו מקיים חמורות שבחמורות תעיד העובדא הבא.

מספרים על הרב מטשעבין זצ"ל בעל דובב מישרים, שהגיע אליו בחור שהיה חלש מאוד בשמירת התורה והמצוות, עד שעמד להתגייס לצבא, והיה חשש כבד שיאבד מבחינה רוחנית.

אותו בחור היה נצר למשפחת הצדיקים לבית זידיטשוב, וכאב מאוד להרב מטשעבין על בנש"ק זה שהתדרדר מדחי אל דחי, וידע שלא יצליח להניאו ממעשהו.

פתח הרב פיו בחכמה ואמר: אין אני מבקש ממך הרבה, רק היות ובזידיטשוב הקפידו שלא לומר תחנון בזמנים מסויימים, כגון בימי שישי בבוקר, ובימי ספירת העומר בשבוע של "הוד".

לכן ראה נא בכל מצב להקפיד על מסורת אבותינו, ולשמור על מנהגים אלו.

משמיע ישועה

התפלא הנער, וכי מכל התרי"ג מצוות לא מצא שום דבר לעוררני על כך חוץ ממנהג זה שלא לומר תחנון בערב שבת, אך הבחור החליט שהואיל ואין זו דרישה כ"כ קשה יסכים לזה, וסבר וקיבל.

הנער התגייס לצבא, הגיע ערב שבת, ונזכר בפקודת הרב מטשעבין, ואמר לעצמו: כיצד יכול אני לקיים מנהג זה לדלג על התחנון אם איני מתפלל כלל? ולכן התחיל להקפיד בכל יום ששי להתפלל, ולדלג על תחנון.

שוב חשב לעצמו שעדיין לא מקיים מנהג זידיטשוב, שהרי הוא אינו אומר תחנון כלל כל ימי השבוע, ובזידיטשוב פסחו על זה רק ביום שישי, ועל כן החליט להתפלל בכל יום ולומר תחנון, ורק בימי שישי ידלג על תחנון כמנהג אבותיו, וכן עשה.

משהתחיל להתפלל שחרית, גררה תפילה זו בעקבותיה גם שאר התפילות, ולאט לאט התחזק עצמו בשמירת שבת ובעשיית המצוות, עד שבסופו של דבר חזר למקור מחצבתו, והקים בית לתפארת עם דור ישרים יבורך, בזכות עצתו המוחכמת של הרב מטשעבין זצ"ל.

וראך ושמח בלבו

הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא, וגם הנה יוצא לקראתך
וראך ושמח בלבו.

ובמדרש מובא: על ידי וראך ושמח בלבו, זכה לחושן המשפט על לבו.
ונשאלת השאלה, איזה שכר "מדה כנגד מדה" יש כאן במתנה זו של
חושן המשפט לאהרן הכהן?

שאלה זו שאל הגה"ק בעל החת"ם סופר ז"ע בעת בואו לפרעשבורג
לראשונה, כאשר נבחר להיות שם לרב המקום, ויצאו לקראתו חשובי
העיר ותלמידי חכמים בראשם.

ותירץ: דהנה דרך העולם הוא בעת בוא לעיר רב חדש, יוצאים לפניו
כל בני הקהילה, ומכבדים אותו כראוי, אך כמו בכל מקום, תמיד ישנם
את המתנגדים שהם מתחלקים לשלוש קבוצות אנשים.

האחת - שאין יוצאים לקראתו כלל בבואו, ומגלים שנאתם בגלוי.
והשניה - שיוצאים לקראתו, אך מצניעים קנאתם ושנאתם, ועומדים
הם בקצה המחנה, ולא ידברו אתו ולא יראו פניו.

והשלישית - אנשי מרמה המראים פניהם כאוהבים ומקבלים אותו
בדברים, ובסבר פנים, אבל אין תוכם כברם, ובקרבתם ישימו ארבע
וישנאהו.

והבטיח הקב"ה למשה, שאצל אהרן לא יהיה אף אחד משלשה דברים
הללו, אלא "הוא יוצא לקראתך" מעצמו, וגם "וראך", וכמו כן "ושמח
בלבו" שלא יהיה אחד בפה ואחד בלב...

ואם כן מובן למה זכה לחושן המשפט על לבו, כי על ידי שהיה תוכו
כברו, זכה גם לחושן המשפט, ואורים ותומים, שמגלים צפונות, מידה
כנגד מידה.

ב. ויצא משה אל אחיו

נסתמו עיניהם וליבם של ישראל

כיצד התחיל השיעבוד? וכיצד היה לו לפרעה היכולת לשלוט על עם בני ישראל? לפי שכשנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל.

כל זמן שיעקב אבינו חי התלכדו בניו סביבו, ואיחד את בני ישראל, הוא היה אורו של עולם ונהרו אחריו, האחדות בין בני יעקב היה טבעי וחזק, וכמו שאמרו כולם לפני מיטתו, והכריזו פה אחד: **שמע ישראל, ה' אלקינו ה' אחד**, איננו נחלקים לכיתות כיתות, ואין בליבנו אלא אחד.

משנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם וליבם של ישראל, כל יוצאי ירך יעקב שבעים נפש נפרדו וכל אחד הלך לדרכו.

העינים נסתמו, ואינו רואה את חבירו, אינו רואה בצערו של חבירו, ואינו רואה בשמחתו, כשהלב נסתם, אינו מרגיש בצערו של חבירו, ואינו חושב על חבירו, כל אחד טרוד בדליה.

ובמצב כזה יש לפרעה ולמצרים כח השליטה על בני ישראל, כשהם באחדות – עם אחד ומיוחד – אין כל אומה ולשון שולטת בהם, אבל כשהם מפוזר ומפורד נפלו תחת עולו של פרעה ונוגשיו.

לא ראו איש את אחיו, הוא חושך מצרים.

נתן עינו ולבו להיות מיצר בצרתן

ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו, כתב רש"י: נתן עינו ולבו להיות מיצר עליהן.

הגלות התחיל כשנסתם עיניהם וליבם, והגאולה התחיל כאשר משה רבינו נתן עינו ולבו, כשהתחיל לראות בצרתן ובשיעבוד של אחיו.

משמיע ישועה

משה רבינו התחיל להשתתף בצערן של ישראל הנמצאים בצרה ובשביה, ואע"פ שלא היה בשיעבוד לא הוא ולא שבטו, יצא אל אחיו, ובכה עמהם, וירא בסבלותם, ואומר חבל לי עליכם, והיה נותן כתפיו ומסייע לכל אחד ואחד מהם.

זהו מנהיג ישראל אמיתי, יוצא אל אחיו, ויורד אל העם, ומשתתף באמת בצרתן של ישראל.

איתא בגמרא תענית (דף יא.):

יצער אדם עם הציבור, שכן מצינו במשה רבינו שציער עצמו עם הציבור, שנאמר וידי משה כבדים, ויקחו אבן וישימו תחתיו וישב עליה. (שמות י"ז י"ב).

והקשו: וכי לא היה לו למשה כר אחת או כסת אחת לישב עליה? אלא כך אמר משה: הואיל וישראל שרויין בצער, אף אני אהיה עמהם בצער, וכל המצער עצמו עם הציבור, זוכה ורואה בנחמת הציבור.

וזהו העבודה שכל איש ישראל צריך לשאוף להגיע אליה, להיות מרגיש בצערו של הזולת באמת, ואף אם אינו יכול להושיע אותו, ואינו יכול להוציאו ממצור, אבל עצם ההשתתפות בצערו כבר מיקל על סבלו.

זהו ענינו של מצות "ביקור חולים", אף אם אינו רופא ולא יכול להחלימו ולהחיותו, אבל עצם הביקור אצל החולה הוא ההרגשה בסבל חברו, וכשירגיש בצערו כבר יתפלל עליו, ואני בחלותם לבושי שק.

וזהו ענינו של "ניחום אבלים", האבל מתגולל באפרו, והמת לא יחיה מקברו, אבל הניחום הוא ההרגשה שאחרים מרגישים בצערו, ועמו אנכי בצרה.

ותתצב אחותו מרחוק

מידה טובה מרובה היא המידה של "נושא בעול עם חברו" והגדר בזה כתב המשגיח ר' ירוחם זצ"ל בספרו דעת חכמה ומוסר (ח"א סימן י"ב), שיחוש האדם וירגיש בצער זולתו, בעולו ומשאו.

משמיע ישועה

אין לזה ענין עם מצוות גמילות חסדים, שצריך לעזור בפועל לזולתו, רק אפילו כשאין לאל ידו להושיע צריך להרגיש את צערו, וכך ביאר במדרש שמואל על אבות שנושא בעול עם חבירו פירושו: **כאשר רואה את חבירו בצער, מצטער בצערו.**

בפרשתינו מסופר איך יוכבד לקחה תיבת גומא ותחמרה בחמר ובזפת, ותשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאור, **ותתצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו.**

ויש להתבונן, מה תועיל ההתייצבות של מרים בת החמש על שפת היאור, וכי תוכל להושיע את הילד, האם תוכל לעזור מאומה, כשאביה ואמה הם במצב שקצרה ידם מלהושיע?

וביאר הגאון ר' **משה שמואל שפירא** זצ"ל ראש ישיבת באר יעקב, באופן נפלא.

אכן מרים הנביאה ידעה כי איננה יכולה לעזור במאומה נגד גזירת פרעה, אך בעמידתה על שפת היאור היא באה לקיים הענין של "נושא בעול עם חבירו", הלא אחיה הקטן נמצא בסכנת חיים, כיצד תישאר מנגד במקום רחוק, הן אמת שבעמידתה לא תשנה את המצב בכלום, אבל בזאת היא נושאת עמו בעול.

אשרי משכיל אל דל

בקובץ "דברים ערבים" מביא סיפור שממחיש איך גדולי ישראל השכילו והרגישו ברגשותיהם של ישראל.

זוג הגיע אל הגרש"ז **אויערבך** זצ"ל, שרוצים לקרוא לבנם בשם 'יונתן' על שם הסבא, אבל בבנין שלהם נהרג בתאונה באותו שבוע ילד שגם לו קראו יונתן, ואולי יש כאן ענין של מזל רע, שזה קרה בבנין שלהם לילד עם שם זה.

בני הרב היו בטוחים שהרב יגיד להם שאין שום מזל רע ויכולים לקוראו יונתן, מה השתוממו כשהגרש"ז ענה: **אכן יש בזה בעיה ולא כדאי לקרוא לו יונתן אלא שם אחר.**

משמיע ישועה

לאחר שיצאו ההורים ביאר הגרש"ז, לא פסקתי כך בגלל ענין של ריע מזליה, אלא שאם יקראו יונתן, הילד יגדל ובעוד ג' שנים אמו תקרא לו לחצר: 'יונתן, בא הביתה', והשכנה האמא ששיכלה את יונתן שלה, כיצד תהיה הרגשתה באותו הרגע? הרי יחלש לבה ויחמיץ.

לכן אמרתי להם לקרוא בשם אחר.

אשרי משכיל אל דל.

צריך הרבה הרבה שכל וחכמה לחשוב על כזה דבר, ולב של זהב כפי שהיה להגרש"ז זי"ע להרגיש בצערם של אחרים.

האם היה אהרן כבד פה ולשון?

חידוש נפלא מצינו באור החיים הק' שאהרן הכהן היה מתחילה כבד פה ולשון כמו משה רבינו.

וכה פירוש את דברי הקב"ה למשה.

ועתה לך ואנכי אהיה עם פיך והורתיך אשר תדבר, פירוש, לך בשליחות זה, וכשתדבר תראה שיוסר כבודות פיך ולשונך, והראיה שכך היתה כוונת השי"ת, והוא אומרו והורתיך אשר תדבר, ולא אמר את אשר תדבר, אלא אשר תדבר, פירוש, אראך שתדבר בלשון צח.

אבל אח"כ כשסירב משה ללכת, ויחר אף ה' במשה, שהרושם שעשה חרון אפו הוא שנשאר משה קבוע בו מום כבידות פה ולשון.

ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא, טעם הכפל לומר אליו, דבר עתה, ידבר, פירוש הגם שיהיה כבד פה ולשון כמותו, ידבר.

כי אהרן יתרפא מכבדות פה ולשון שלו, ויוכל לדבר אל פרעה בלשון צח, אבל משה יישאר במומו, מפני שסירב ללכת בשליחותו של מקום.

ג. בלבת אש בתוך הסנה

הסנה בוער באש

תחילת התגלותו של הקב"ה למשה רבינו היתה במראה הגדול והנורא, בלבת אש מתוך הסנה, שלמרות היותו בוער באש הוא לא אוכל.

לדברי הכלי יקר בפרשתינו, סנה זה סימל את מצבם של ישראל בגלות, והקב"ה רימז למשה רבינו הטעם שכלל ישראל עדיין בתוך השיעבוד, ונאנחים ונאנקים בסבלות ובעבדות.

וכה דבריו:

לפי שיש בהם דלטורין משמיעים קול ענות בחרופים וגידופים, כקוצים הללו המשמיעים קול כשהוא בוער באש.

כך ישראל, אפילו בזמן שאש הצרות מתלקחת סביבם, מכל מקום כל אחד לחבירו קול מכאיב וסילון ממאיר... כמנהג דורות הללו, ותמיד משמיעים קול, כקול הסיר, וזו עיקר הסיבה לישראל להיות בגלות מצד השנאה והקנאה שביניהם, עד כאן.

נורא ואיום, בני ישראל הם בגלות, בצרה וצוקה, ואש הצרות בוער עד לב השמים, ואש השנאה מאומות העולם מתלקחת סביבם, אבל תחת שיתאחדו ויתאגדו ביניהם, ויהיו כל אחד אח לצרה לחבירו, הם כקוצים הללו, הדוקרים ומכאיבים כל אחד לחבירו.

אף בלבת אש... הסנה איננו אוכל... זהו סיבת דלותם, ואורך גלותם.

כולנו מסובין

בספר יכהן פאר מאת הרה"ק רבי חנוך צבי מבענדין זי"ע חתנו של בעל השפת אמת זי"ע (דרוש ל"א לשבת הגדול) מביא מעשה נפלא וכה לשונו:

משמיע ישועה

מעשה יסופר בימי הרבי ר' שמעלקי זצ"ל, בשעה שהיה רב בשינאווא, אירע מעשה בקצב אחד שכל בהמות שלו נתכשרו, והיה זאת לפלא, וחקר הרבי ר' שמעלקי זצ"ל על זה, ואמר לו הקצב, כי יש לו אחד שמראה לו על היריד איזהו בהמות הם כשרים שיוכל לקנות.

והלך הרבי ר' שמעלקי על היריד, ופגע שם אחד מהצדיקים הנסתרים **רבי נטע שינאווער** זצ"ל, ושאלו, מאי שיאטיה דמר הכא על היריד? והשיב לו: כאשר אליהו הנביא בא על היריד ממתין עליו לראותו.

ושאלו מה עסקו של אליהו הנביא על היריד? והשיב: כאשר נחרב בית המקדש לקחו השונאים טלאים המבוקרים בלשכת הטלאים והולידו ולדות וולדי ולדות, לכך יבא אליהו על היריד לקנות אלו הולדות, כדי שלא יבואו בני ישראל לידי מעילה.

וכאשר נתגלה זה הצדיק באו אליו הרבה מתלמידי המגיד ממעזריטש זצ"ל וגם הרבי ר' אלימלך זצ"ל בתוכם.

פעם אחת שאלו אותו החסידים על אריכות הגלות, השיב להם כשאליהו הנביא יהיה אצלו בפסח ישאל אותו.

ובליל ב' של פסח על הסדר אמר כך [וכנראה היה זה תשובת אליהו הנביא] **מה נשתנה הלילה הזה רמז על גלות הזה מכל הלילות**, שנתארך כל כך? והתירוץ, הלילה הזה **כולנו מסובין**, מלשון סובין, **מיר זענין אלע פון קלייען**, היינו כולנו עשויים מסובין, הכוונה דכשיש גם קמוח אז מכסה על הקלייען, אבל כאשר כולו מקלייען אין במה לכסות.

אולם זה פירוש פשוט אבל כאשר בא הרבי ר' אלימלך, והחסידים סיפרו לו המעשה, אמר הוא הפירוש בדברי הצדיק רבי נטע זצ"ל שהוא דברי אליהו הנביא, על פי דברי הגמרא (במורות ח) **גבי "סבי דבי אתונא"** דשאלו לרבי יהושע בן חנניה: אית לן בירא בדברא עיילא ליה למתא [יש לנו באר בשדה תכניסנו לתוך העיר] והשיב להם: אפשילו לי חבלי מפארי ואעייליה, היינו, תארגו לי חבלים של סובין, ואכניסנו [ואם אינכם עושין שאלתי אף אני לא אעשה שאלתכם, רש"י].

והענין **"בירא בדברא"** הרמז על חורבן בית המקדש, דבית המקדש

משמיע ישועה

נקרא "בירא", דמשם נשפע שפע לכל העולם, אפילו לאומות העולם, ובעוונותיכם נחרב, ציון מדבר היתה, (ישעיה סד ט), ושאלו לו: מדוע אינכם רואים שיבנה, ועיילא ליה למתא! והשיב להם הטעם: כשם שאי אפשר לגבל סובין בלי קמה, שאי אפשר לצרפן, זהו גם כן הגורם לחורבן בית המקדש משום שיש פירוד ושנאת חינם ומחלוקת.

וזהו כולנו מסובין, כולנו עשויים מגרגרי סובין, אשר לא ניתן לגבלם לאחדם ולקבצם יחדיו, וזוהי איפוא הסיבה לכך שהלילה הזה, הגלות המרה והחשוכה הלזו מתארכת יותר מכל הגלויות האחרות.

חבלי משיח

והביא עוד שם:

עוד אמר רבי ר' אלימלך זיע"א, שבעיקבתא דמשיחא תתרבה ח"ו המחלוקת ושנאת חנם, ועל ידי זה יתקלקלו צינורי השפע פרנסות בני ישראל אולם מגודל הלחץ והדחק יתעוררו הת"ח והחרדים להשתדל לאגד כל ישראל באגודה אחת לעשות שלום ביניהם, ומתוך זה תצמח הגאולה, שיבא אליהו הנביא לגמור ולבשר בשורות טובות, וזהו מה נאזו על ההרים רגלי מבשר משמיע שלום ואחר כך מבשר טוב משמיע ישועה.

ואולי יש להוסיף ולומר דזהו הענין שצרות ישראל בעיקבתא דמשיחא נקראים "חבלי משיח", ופירושו כמו חבלי יולדה יבואו (הושע י"ג י"ג) וכן, בבוא לך חבלים חיל כילודה (ירמיה כ"ב כ"ג) בטרם יבוא חבל לה והמליטה זכר (ישעיה ס"ו ז'), כולם ענין צירים ומכאובים.

אבל אפשר דחבלי משיח היינו חבלים, וכמו שאמר להם ר' יהושע בן חנניה שיארגו לו חבלים, שאם לא יהיה כלל ישראל מסובין, ויתאחדו ויתאגדו שכם אחד לעבודתו יתברך שמו, ודאי יבוא משיח לגאלינו.

הברירה בידינו אם ח"ו יבואו חבלים וצירים רחמנא ליצלן טרם ביאת המשיח, או אם נארוג יחד חבל למשיח ויוציאנו מן הגלות במהרה.

משה או מוניוס?

ותקרא שמו משה ותאמר כי מן המים משיתהו.

האבן עזרא הביא מספר "עבודת האדמה" הנעתק מלשון מצרים ללשון קדרים, וכן כתוב בספרי יון, שבתיה בת פרעה קראו בשם מצרי, ושמו בלשון מצרים היה "מוניוס", והשם "משה" מתורגם מלשון מצרים ללשון הקודש.

ומשמע מדבריו שהיא קראה לו בשם מצרי, ושוב כתב, שאולי בת פרעה שאלה כיצד נקרא בלשון הקודש מי שמשו אותו מן המים.

וכן פירש גם ברמב"ן בפרשת מקץ בענין השם "צפנת פענח" שנתן פרעה ליוסף על שם היותו מפענח צפונות, אף שלא ידע פרעה לשון הקודש, אולי ששאל את יוסף היאך קוראין בלשוננו מי שמפענח צפונות.

והוסיף שכמו כן בתו קראה למשה בשם זה, כי קראוה בלשון עמו של משה.

התודה והברכה

נדבת ידידינו עוז, האברך החשוב והיקר

הרה"ג יוסף קליין שליט"א

ראה"כ לפנה"צ "אהל יעקב" שע"י קהל ברכת מנחם

**לרגל השמחה השרויה במעונו
בהולדת הבן במז"ט**

זכות הפצת התורה יעמוד לו, שיזכה לנחת לרוב מכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנים טובים, אמן.

התודה והברכה

נדבת ידידינו עוז, האברך החשוב והיקר

מוה"ר יעקב בלויא הי"ו

**לרגל השמחה השרויה במעונו
בהולדת הבן במז"ט**

זכות הפצת התורה יעמוד לו, שיזכה לנחת לרוב מכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנים טובים, אמן.

התודה והברכה

נדבת ידידינו עוז, האברך החשוב והיקר

מוה"ר יעקב קליין הי"ו

**לרגל השמחה השרויה במעונו
בהולדת התאומים במז"ט**

זכות הפצת התורה יעמוד לו, שיזכה לנחת לרוב מכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנים טובים, אמן.

התודה והברכה

נדבת ידידינו עוז, האברך החשוב והיקר

מוה"ר יוסף דוד אדלער הי"ו

**לרגל השמחה השרויה במעונו
בהולדת הבן במז"ט**

זכות הפצת התורה יעמוד לו, שיזכה לנחת לרוב מכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנים טובים, אמן.